

3. nedeľa po Zjavení
24.1.2021
Mk 12,28-31

Vtedy pristúpil jeden zo zákonníkov, ktorý ich počul hádať sa, a vidiac, že im správne odpovedal, opýtal sa Ho: Ktoré prikázanie je prvé zo všetkých? Ježiš odpovedal, že prvé je toto: Počuj, Izrael! Pán, náš Boh, je jediný Pán. Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého srdca a z celej duše a z celej mysle a z celej sily. Druhé je toto: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého. Nad tieto niet iného väčšieho prikázania. (Marek 12, 28 - 31)

Milí bratia a sestry, iste všetci poznáme – alebo by sme mali poznať – tieto dve prikázania, o ktorých sme práve počuli. Hovoríme o nich, že je to Suma Božieho zákona. Sám Pán Ježiš im pripisuje tento význam, keď hovorí: „Nad tieto niet iného väčšieho prikázania.“ Nimi je vyjadrené, aký má byť náš vzťah k Pánu Bohu a k ľuďom. Veriaci človek ich má uplatňovať vo všetkých oblastiach života a vo všetkých situáciách. Často si treba klásť otázku: čo vyplýva z týchto dvoch prikázaní pre moje správanie v konkrétnej situácii a pri riešení konkrétneho problému?

Práve k tomu nás vedie i téma dnešnej nedele, ktorá chce našu pozornosť sústrediť na život v rodine v manželstve. Znie totiž Pán Ježiš posväcuje domácnosť. Táto pravda by mala byť základným kameňom každej domácnosti. Každé rodiny, nuž a prečítané dve prikázania Sumy Božieho zákona by mali a chceli do našich životov vniesť dôležité svetlo, aby sa z našich manželstiev a rodín stali pekné a požehnané spoločenstvá.

Možno sa i vy pýtate, ako nám pri formovaní domácností, pri formovaní manželského a rodinného života, ale aj pri formovaní medziľudských vzťahov môže pomôcť Suma Božieho zákona? Akú pomoc môže priniesť tam, kde medzi ľuďmi vládne napätia, rozbroje, nepokoj? Má nám v tejto veci čo povedať aj tá prvá časť, že Hospodin je jediný Pán a že ho máme milovať celou svojou bytosťou? Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že do úvahy tu prichádza len tá druhá časť, ktorá hovorí o vzťahu človeka k človeku. Ale takéto obmedzujúce chápanie by bolo zásadným omylom. Lebo práve správny živý, fungujúci vzťah človeka k Pánu Bohu môže tvorivo ovplyvniť jeho správanie voči druhým ľuďom.

Pána Boha i svojich blízkych máme teda milovať úplnou, celou, totálnou láskou. V latinskom znení nášho kázňového textu, v ktorom sa hovorí o milovaní Pána Boha z celého srdca a z celej duše a z celej mysle a z celej sily, je štyrikrát použité slovo „totus“, to znamená „celý“. Od tohto latinského slova je odvodené slovo „totálny“. Preto je možné a vhodné hovoriť o „totálnej láske“ k Pánu Bohu. My ľudia máme milovať Pána Boha celou svojou bytosťou.

V prečítanej Sume Božieho zákona je veľmi dôležitá už prvá veta: „Počuj, Izrael! Pán, náš Boh, je jediný Pán.“ Prikázanie lásky k Hospodinovi, ktoré si má veriaci človek každý deň opakovať a pripomínať – sa začína vyznaním a uznaním: Hospodin, môj Boh, je jediný Pán. To znamená zároveň: Pred týmto Hospodinom som plne zodpovedný za svoj život. Dnes myslíme predovšetkým na zodpovednosť za život v manželstve a rodine. Za všetky dary, ktoré dostávame od Pána Boha, sme zodpovední. Čím väčší je dar, tým väčšia je zodpovednosť. Pripomeňme si slová Pána Ježiša (Lk 12, 48): „Od každého, komu bolo mnoho dané, bude sa mnoho pohľadávať; a komu mnoho zverili, od toho budú viac žiadať.“

Ľudia, ktorých nám Pán Boh dal za blízkych, sú veľmi veľkým darom z Jeho ruky. Za svoje manželstvo, za svoju rodinu, za svojich priateľov sme zodpovední predovšetkým Pánu Bohu. Totálna láska k Pánu Bohu znamená, že Pána Boha budeme rešpektovať a že každý deň si s novou čerstvosťou budeme uvedomovať zodpovednosť pred Ním.

Z ľudskej skúsenosti vieme, že človek chce byť čím viac v prítomnosti toho, koho miluje. V celkom osobitnom zmysle to má platiť o láske k Pánu Bohu. Pán Boh so svojím Duchom a svojím slovom chce byť neprestajne prítomný v našich životoch. Pretože kde je On prítomný, tam prináša pokoj a požehnanie. Kde je On prítomný, tam sa vyriešia aj vzniknuté problémy. Možno nie tým zázračným spôsobom ako napríklad v Káne Galilejskej, keď premenením vody na víno Pán Ježiš zachránil mladomanželov od veľkej hanby a možno aj iného postihu. On má aj iné metódy. Ak sa započúvame do Jeho slova, ak sa vžijeme do atmosféry, ktorú On šíril okolo seba, On nás naučí pozerat' na veci a problémy novým spôsobom a vyvolá v nás na povrch aj to dobré, čo sa skrýva v našich srdciach, a tak nám dopomôže k celkom prekvapivému riešeniu problémov, ktoré nás za dlhý čas trápili a kazili naše spolužitie. Len Ho musíme pripustiť k slovu, a to nie iba na chvíľu, ale totálnym spôsobom.

S totálnou láskou k Pánu Bohu a so stále uvedomovanou zodpovednosťou súvisí aj prikázanie lásky k blížnym: „Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého.“ Toto prikázanie si treba vždy prispôsobiť na svoju situáciu. Na svoj život. Milovať máme všetkých, ktorých nám Pán Boh vo svojej milosti dal. Svojich manželov, manželky, deti, rodičov, súrodencov, všetkých máme milovať ako seba samého. Toto nádherné zhrnutie Božieho zákona zhrnul Pán Ježiš aj do pravidla: „Čokoľvek chcete, aby vám ľudia činili, čiňte im aj vy.“ Toto je veľmi jasná reč a veľké množstvo konkrétnych uplatnení týchto pravidiel si bez ťažkostí každý odvodí sám. Ak sa podľa nich riadime, je to v poriadku.

Ale treba sa aj kriticky pozrieť na seba. Postaviť sa v mysli do polohy toho druhého a položiť si otázky: Ako by som sa ja cítila, keby boli moji blízky voči mne a mojím problémom takí ľahostajní, ako som k nim a ich problémom ľahostajná ja? Mali by sme sa vždy zamyslieť nad tým, čo sa dá ešte urobiť, aby sme to napravili. Treba si položiť aj ďalšiu otázku: K akým zásadným zmenám v mojom postoji ma chcú tieto pravidlá, ktoré nám Pán Ježiš dáva priviesť?

Milovať blížneho ako seba znamená rešpektovať dôstojnosť toho druhého. Táto požiadavka sa ani zďaleka nedodržiava vo všetkých manželstvách, rodinách či vzťahoch. Tým viac je potrebné zdôrazňovať ju. Preto pri budovaní vzťahov by sa každý jeden z nás mal kriticky pozrieť na seba, objaviť svoje sebecko a potom ho prekonávať. Najlepšie tak, že sa budeme častejšie pozerat' do zrkadla Božieho slova. A potom prosiť Pána Boha, aby nám pomáhal oslobodzovať sa od tohto nebezpečného egoistického postoja.

Manželstvo a rodina sú myslím si aj tou najdôležitejšou školou pre naše deti. Kde inde sa majú deti učiť láske ako životnému štýlu, ak nie v rodine? Už sme zdôraznili, že deti potrebujú pre svoj zdravý vývoj pokojnú, harmonickú rodinu. Láska, ktorú prijímajú od rodičov – to je prvý veľký životný zážitok, ktorý ich pozitívne poznačí na celý život. Podobne, ale negatívne, ich poznačí nedostatok lásky a rozhnevaná rodina. V tom je nesmierne veľká zodpovednosť rodičov.

Manželia nežijú len pre seba, pre svoje pohodlie, ale sú tu pre svoje deti. Zodpovednosť je okrem iného v tom, aby rodičia pripravili deťom prostredie plné lásky, v ktorom sa budú cítiť naplno prijímané. Ale deti sa v takejto rodine majú zároveň učiť láske ako životnému štýlu, ktorý budú potom samy uplatňovať. Tak by sa mohla a mala tvoriť nepretržitá reťaz lásky – z generácie na generáciu. Každá kresťanská rodina by mala byť v tomto zmysle školou lásky. Ale ak v rodine nevládne láska a pokoj, má to pre deti veľmi zlý vplyv a zlé následky.

Svet sa môže meniť a mení sa. Dnes rýchlejšim tempom ako v minulosti. Ale to nič nemení na skutočnosti že najvyššou hodnotou je láska – dnes rovnako ako pred tisícročiami. „Teraz zostáva viera, láska, nádej, tieto tri – ale najväčšia z nich je láska.“ Platí to všade, ale v celkom osobitnej miere to platí v manželstve a rodine. Je vecou každého z nás, či prijmeme lásku ako najvyššiu hodnotu pre seba, pre svoje manželstvo, pre svoju rodinu, pre medziľudské vzťahy, pretože čistá

láska je cesta k čistému šťastiu. Preto i dnes prosme Pána Boha, aby nám pomáhal žiť v láske. Aby sme lásku pestovali doma, ale i tu v chráme v spoločenstve Božieho ľudu, ktoré spája láska Kristova. Amen

Modlitba

Bože náš, s dôverou v Tvoje milosrdenstvo prichádzame k Tebe s vďakyvzdaním i s prosbou.

Ďakujeme Ti za svetlo pravdy, spásy a života, ktoré preniklo až k nám. Ďakujeme Ti za ochranu a pomoc, ktorú si nám až dosiaľ preukazoval. Takto sme mohli vykonať to málo dobra, ktoré sme urobili. Ďakujeme Ti aj za tento deň, za chvíľu, ktoré sme strávili v Tvojom dome, keď si nás uistil o prítomnosti svojej lásky a milosti. Prosíme Ťa za našu cirkev, ktorá je spoločenstvom Tvojich vyznavačov, za slovo života, ktoré nás dvíha a posilňuje. Veď ju a spravuj Duchom Svätým.

Rozhojni Kristovu sebaobetujúcu lásku medzi nami. Daj ochotnosti k bratskej službe darmi, ktorými si nás obohatil a ktoré nám v hojnej miere stále dávaš. Vyšli pracovníkov na svoju roľu, aby sa Tvoje slovo zvestovalo vo všetkých rečiach a naplnilo celú zem, aby Tvoje meno bolo oslavované ústami všetkých ľudí dobrej vôle. V pokore stojíme pred Tebou a prosíme: Vypočuj nás, Pane! Amen.

Piesne: ES: 34,36